

Schippers noemt expliciete rol apotheker in begroting

Voor de zorgsector, ook de apothekers, verandert er veel vanaf volgend jaar. In de begroting voor 2015 die met Prinsjesdag werd gepresenteerd, filosofeert minister Edith Schippers hierover: zorgverleners gaan meer samenwerken en een aantal zorgberoepen zullen van karakter veranderen. Centraal staat de overheveling van zorgtaken naar de gemeenten.

14

Pharm Weekbl 26 september 2014; 149-39

Auteur **Frits Baltesen**

Apothekers krijgen, althans op het eerste gezicht, het komende jaar niet met nieuwe maatregelen te maken, zo staat in de begroting 2015 van het ministerie van VWS. De uitgaven voor geneesmiddelen zijn naar beneden bijgesteld, maar dat is het gevolg van eerdere maatregelen, zoals de extra opbrengsten door verloop van patenten, zodat het preferentiebeleid de komende jaren opnieuw extra geld oplevert: vanaf volgend jaar € 75 miljoen structureel extra per jaar en vanaf 2017 nog eens € 75 miljoen per jaar. "We voorzien voor 2015 geen aanvullende bezuinigingsmaatregelen", schrijft minister Schippers in haar nieuwe begroting. Dat jaar zullen de collectieve uitgaven in de zorg

nominaal licht stijgen, naar € 71,3 miljard, maar voor het eerst deze eeuw is sprake van een daling als percentage van het bruto binnenlands product (BBP). Het grootste deel van de afname is te danken aan het preferentiebeleid, maar Schippers verwacht dat ook haar aanpak van de verspilling bijdraagt. Daarin werken vijftig partijen, onder andere de KNMP, samen om de efficiëntie van het geneesmiddelengebruik te vergroten.

Toch is die rust schijn, want de zorgsector krijgt volgend jaar te maken met een grote transitie. De belangrijkste oorzaak voor de zeer beperkte stijging van de zorgkosten is de bezuiniging door de overheveling van de langdurige zorg naar de gemeenten. Dat levert de rijksoverheid volgend jaar een besparing op van € 1,4 miljard, een bedrag dat de jaren erna oploopt tot naar verwachting € 2,3 miljard per jaar.

Rol apothekers

Apothekers gaan een belangrijke rol spelen bij de invulling van die overheveling, waarbij de zorg aan ouderen minder wordt geconcentreerd in verpleeg- en verzorgingshuizen, maar langer bij hen thuis. Zorg waarbij de wijkverpleegkundige een centrale rol speelt maar goed overleg heeft met onder meer huisarts, apotheker en paramedici. Schippers noemt in haar begroting de nieuwe rol van de apotheker: "We hebben een eerste lijn nodig waarin professionals, zoals huisartsen,

MINISTER SCHIPPERS VAN VOLKS-
GEZONDHEID (RECHTS) VORIGE WEEK
TIJDENS DE ALGEMENE BESCHOUWIN-
GEN IN DE TWEDE KAMER. UIT DE
BEGROTING VAN VWS BLIJKT DAT DE
UITGAVEN VOOR DE ZORG VOOR HET
EERST DEZE EEUW AFNEMEN.

KNMP: begeleiding van medicijngebruik uit het eigen risico

De KNMP heeft op Prinsjesdag bij het kabinet aangedrongen om de begeleiding door apothekers bij het medicijngebruik van patiënten uit het eigen risico te halen. Zeker nu het kabinet voorstelt het eigen risico verder te verhogen. Hierdoor gaan vooral chronische patiënten financieel meer bijdragen aan de gezondheidszorg, met als gevolg een groter risico op 'zorgmijden', stelt de KNMP.

"De afgelopen jaren zijn, mede door de inzet van apothekers om zinnige en zuinige zorg te leveren, grote financiële besparingen gerealiseerd", schrijft de KNMP in een reactie op de miljoenennota aan de Tweede Kamer en het kabinet. "Desondanks merken apothekers steeds vaker dat vooral patiënten met een laag inkomen en die chronisch ziek zijn, door de steeds hogere eigen bijdrage, de zorg van de apotheker vaker mijden. Patiënten vinden het onbegrijpelijk dat de huisartsenzorg niet binnen het eigen risico valt en de apothekerszorg wél. Dagelijks ervaren apothekers en hun assistenten dit onbegrip aan de balie van de apotheek."

De apothekersvereniging vindt het positief dat het kabinet in haar plannen voor 2015 zwaar inzet op de zorgverlenende rol van apothekers als onderdeel van de versterking van de zorg dicht in de buurt van de patiënt. Ook steunt de KNMP het kabinet in het streven naar nauwere samenwerking op lokaal niveau tussen huisartsen, wijkverpleegkundigen en apothekers. Ze werkt hier volop aan mee en apothekers investeren erin.

De KNMP vraagt aandacht voor de oplopende kosten voor de apotheker door het toenemende aantal regels van de overheid en de zorgverzekeraars: "De regels zijn ook steeds moeilijker uit te leggen. Bovendien lopen hierdoor de wachttijden in de apotheek op. Het gaat ten koste van de aandacht en de apotheekzorg voor patiënten." Uit onderzoek blijkt dat 93% van de apothekers te weinig tijd en ruimte heeft voor bijvoorbeeld innovatie, medicatiebeoordelingen van patiënten of uitbreiding van de samenwerking met andere zorgverleners.

apothekers, wijkverpleegkundigen en paramedici goed samenwerken."

De overheveling is voor een deel een sprong in het diepe. Staatssecretaris Van Rijn van VWS moest dit jaar enkele keren de plannen onder druk van de Tweede Kamer en gemeenten aanpassen en extra geld vrijmaken om de overgang naar het nieuwe stelsel soepeler te laten verlopen.

Het kabinet houdt een slag om de arm. Koning Willem-Alexander legde in zijn troonrede uit waarom de overheveling goed is – de zorg komt dicht bij de mensen en het dringt de bureaucratie terug – maar hij noemde ook de risico's: "Mensen krijgen te maken met andere voorwaarden en aanpassingen in de dienstverlening. Dat vraagt veel van hen en dat kan tot onzekerheid leiden. In het besef dat bij een operatie van deze omvang niet alles foutloos kan verlopen." Een ander effect van de maatregel is het forse verlies van banen in de zorg. Het kabinet schat dat in zorginstellingen 16.000 mensen hun werk verliezen. Daar komt een onbekend verlies bij van werkgelegenheid in de thuiszorg. De meeste schattingen gaan uit van een reductie van 30% van het aantal banen in de thuiszorg. In sommige gemeenten wordt nog meer gesneden, zei FNV-voorzitter Ton Heerts

van vorige maand. Tijdens de algemene beschouwingen beloofde premier Rutte de Tweede Kamer € 40 miljoen extra uit te trekken voor huishoudelijke hulpen.

Veel profijt

Schippers verwacht dat ouderen na de overheveling veel profijt kunnen hebben van technologie, zoals e-health en de inzet van apps. In haar begroting gaat ze uitgebreid in op de mogelijkheden. Eerst moet de privacy goed worden geregeld, zegt ze, maar technologie zal ouderen en patiënten zonder twijfel "redzamer" maken. "Pas als mensen er zelf niet uitkomen, is professionele hulp aan de orde", schrijft de minister in de begroting. "Want bij een groot deel van de hulpvraag gaat het om geruststelling."

Door de overheveling zal een aantal zorgberoepen veranderen, stelt Schippers. Volgend jaar komt de Adviescommissie Innovatie Zorgberoepen en Opleidingen met een rapport dat de basis moet leggen voor een nieuwe beroepen- en opleidingsstructuur voor een aantal zorgberoepen. Schippers: "De toekomst in de zorg vraagt van zorgverleners anders te gaan werken en nieuwe vaardigheden op te doen. Er zullen nieuwe beroepen ontstaan. Sommige beroepen verdwijnen." ■

DE TOEKOMST VRAAGT ZORG- VERLENERS NIEUWE VAARDIGHEDEN OP TE DOEN